

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Превентивна педагогіка

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” 08. 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Превентивна педагогіка
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські/практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу – оволодіння студентами знаннями теоретичних і практичних основ превентивної роботи з різними віковими категоріями осіб, формування знань студентів щодо теоретичних основ превентивної освіти, превентивної соціально-педагогічної діяльності, а також розвиток умінь і навичок щодо здійснення практичної превентивної роботи..

Компетентності (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК: **ЗК-6.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. базових понять соціально-педагогічної діяльності. **ЗК-10.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК-11.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності. **ЗК-14.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

СК: **СК-1.** Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного). **СК-3.** Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та фахівців психологічної служби. **СК-6.** Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб. **СК-8.** Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами.

Програмні результати навчання РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки. **РН 11.** Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин. **РН 14.** Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Превентивна педагогіка та її місце в системі педагогічної науки	<i>Розуміти суть превентивної педагогіки як складової соціальної педагогіки; поняття превенція в різних науках; вміти характеризувати теоретичні підходи до виокремлення превентивної педагогіки у складі соціальної педагогіки; мета, основні завдання та функції превентивної педагогіки.</i>	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Тести запитання, реферат
2	Несприятливі умови розвитку неповнолітніх	<i>Вміти характеризувати вплив соціальних факторів як несприятлива умова розвитку підростаючого покоління; виокремлювати причини девіантної поведінки; вплив сім'ї на формування відхилень у поведінці молоді.</i>	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі. Тести, запитання, реферати
3	Девіантна поведінка як прояв соціальної дезадаптації особистості в соціумі	<i>Розуміти суть поняття девіації, соціальної адаптації, соціальної дезадаптації; вміти характеризувати види девіцій: девіантна, делінквентна, адиктивна поведінка; виокремлювати спільне та відмінне в трьох типах поведінки. Концепції девіацій: біологічна (Ч.Ломброзо), психоаналітична (З.Фрейд), соціологічна (Е.Дюркгейм); розуміти причини формування важковихованості, типи і рівні важковихованості.</i>	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Тести, запитання, опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати реферат за темою
4	Правове виховання як напрям превентивного виховання учнівської молоді	<i>Володіти основними компонентами структури, мети та завдань правового виховання з дітьми та молоддю шкільного віку; застосовувати загальної правової ситуації та особливостей правосвідомості учнів у право виховній роботі соціальних педагогів; розбиратися у методах оцінки ефективності правовиховної роботи.</i>	Самостійно опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, підготувати реферат за темою
5	Педагогіка здорового способу життя	<i>Розуміти суть здорового способу життя в Україні; вміти характеризувати соціально-педагогічну роботу з</i>	Опрацювати теоретичний матеріал.

		<i>формування здорового способу життя як засіб превентивної педагогік; аналізувати проекти формування здорового способу життя.</i>	обговорення на семінарі. Тести, запитання, реферати
--	--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське/практичне заняття	45
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20
Підсумкова робота	30
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські/практичні заняття	5	5		5		5		5		5		5		5	5			45
Самостійна робота													5					5
Контрольна робота							10										10	20
Підсумкова робота																	30	30
Всього за тиждень	5	5		5		5		5		5	11	5	5	5	5	10	30	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою $\text{сер. арифметичне від загальної суми оцінок} \times 9$. Максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 45 балів.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> Безпалько О. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: Навчальна посібник. К., 2003. 134с. Важковиховуваність: сутність, причини, реабілітація : Навчальний посібник для соціальних педагогів та практичних психологів / За ред. О. Пошкової. Суми : Університетська книга, 2019. 346 с. Капська А.Й Соціальна педагогіка : Навчальний посібник. К., 2011. 488с. Максимова Н.Ю. Психологія девіантної поведінки : Навчальний посібник. К.: МАУП, 2011. 520 с. Оржеховська В.М., О.І.Пилипенко Превентивна педагогіка : навч. посіб. Черкаси : Вид. Чабаненко Ю, 2017. 120 с. 	

6. Пенішкевич О., Тимчук Л. Соціальна педагогіка: Модульна технологія вивчення навчального курсу. Навчальний посібник. Чернівці: рута, 2007. 336 с.
7. Превентивна педагогіка : практикум. К. : Педагогічна думка, 2013. 308с.
8. Соціальна педагогіка: Навчальний посібник / За ред. А. Капської. К., 2006. 264 с.
9. Соціальна робота: Технологічний аспект / за ред. проф. А. Й. Капської. К.: ДЦССМ, 2011. 364 с.
10. Фіцула М.М. Відхилення у поведінці неповнолітніх: шляхи їх попередження та подолання: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 432 с.

Інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua
 2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України :
<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.
 3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : [http://www.kmu.gov.ua/..](http://www.kmu.gov.ua/)
 4. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.
 5. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України:
<http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.
- Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/20standarty/2019/04/25/231-sotsialna-robota-bakalavr.pdf>
7. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (Проект). Міністерство соціальної політики України.
URL:https://www.msp.gov.ua/files/project_normativnyh_documentov/p-sp.doc
 8. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (допоміжний персонал). Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України (від 18.06.2020р. №1149). URL:
<https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=b29addb8-9119-433ebcf6-c0cecc2bc738>)
 9. Професійний стандарт «Соціальний робітник». Наказ Міністерства соціальної політики України (від 15.08.2019р. №1243).
URL:<https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=8cc080eb-ab16-4c4ea7f8-30048eecd6>
 11. Спільнота активних освітян: vseosvita.ua
 10. «Студентський путівник – дорожня карта професійного становлення в ПНУ»
https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf
 13. Портал превентивної освіти: <http://autta.org.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Зозуляк-Случик Роксоліана Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор
Контактна інформація викладача	+3800508157946 roksoliana.zozuliak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися
--------------------------	--

		<p>принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски (відпрацювання)	занять	<p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Виконання завдань встановленого терміну	пізніше	<p>Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку. Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи. Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час занять		<p>На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку. Діяти відповідно до Положення мпро організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази</p>

	<p>ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>
Додаткові бали	<p>2 бали – сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до 5 балів самостійної роботи. Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf»</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf Рекомендовані платформи: українська освітня платформа Prometheus; безкоштовна освітня платформа Khan Academy; українська студія онлайн-освіти EdEra; онлайн-платформа Coursera.</p>

Викладач

Зозуляк-Случик Р.В.